

FESTVÅG
premiss

INNHOLD

historie

dagens situasjon

natur

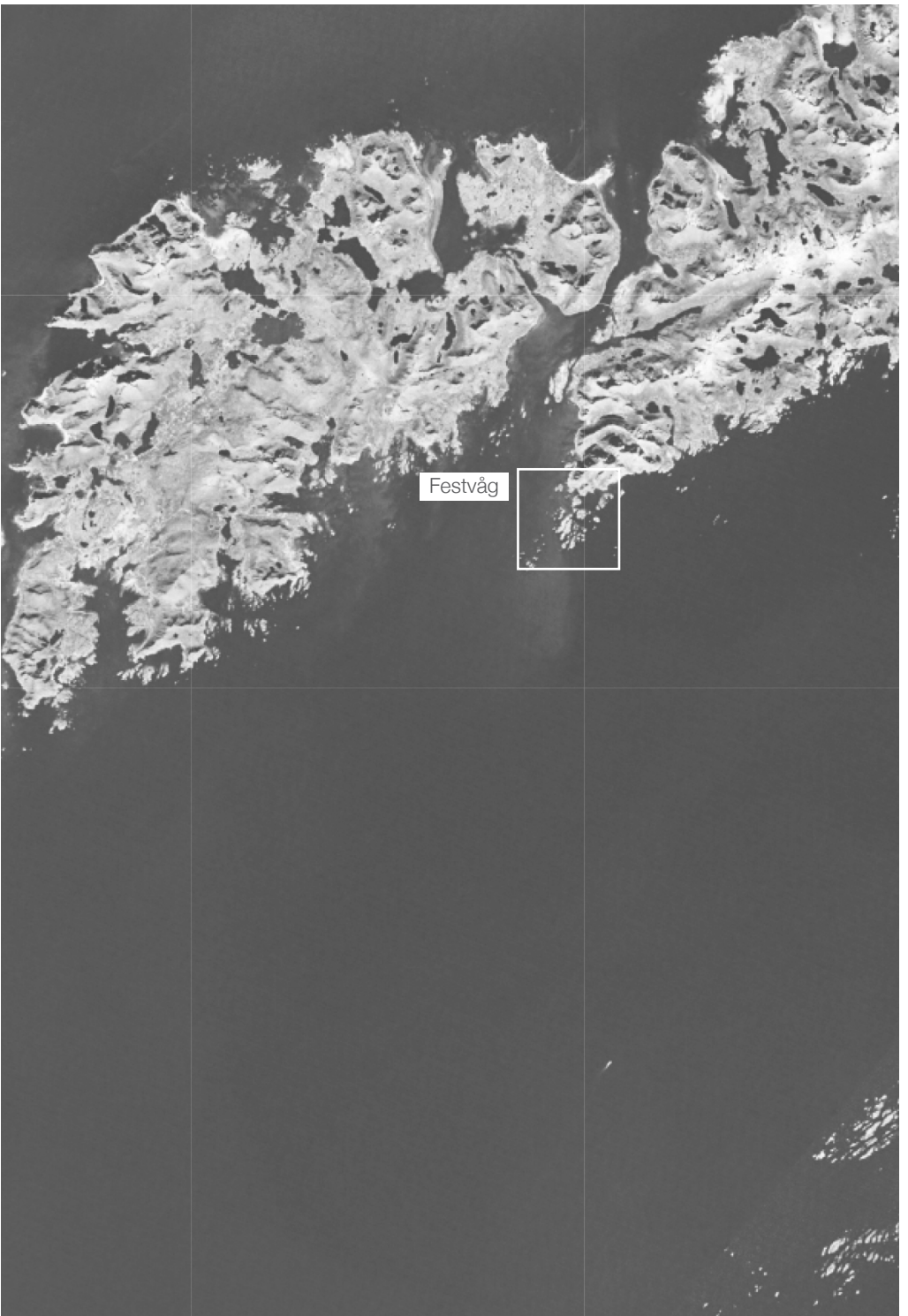
:vind

:nedbør

:sol

:hav

aktivitet

Festvåg

HISTORIE

Festvåg har eksistert som et fiskevær siden tidlig på 1700-tallet. Stedet ligger ved siden av det mer kjente fiskeværet Henningsvær.

Festvåg fikk en skikkelig oppsving etter at Peder Nitter kjøpte det i 1866. Han slo seg opp som handelsmann i Festvåg og rorværet opplevde oppgangstider og en befolkningsøkning, mye på grunn av kort vei ut til fiskefeltet. Fra å være 7 og 4 fastboende henholdsvis i 1769 og 1801, gikk folketallet fra 12 i 1865 til 37 i

1900.

Nitter drev forretning både med tørrfisk, klippfisk, rogn og tran. I tillegg hadde han vanlig landhandel med bakeri og med brennevinsrettigheter.

I disse oppgangstider og da fisket var på sitt beste kunne det være 50-60 båter her med 150-200 fiskere. Havna var liten, men godt skjermet mot uvær.

Fiskeværet opplevde nedgangstider tidlig på 1900-tallet etter at motoren ble tatt i bruk.

I 1926 overtok vestlandsfirmaet

Ole J. Teigene & Sønner Festvåg, og drev det som fiskevær til slutten av 1970-årene. Etter den tid har det blant annet vært hønsedrift på stedet. Etter bilens inntog i Lofoten ble det aktuelt å knytte det store fiskeværet i Henningsvær til resten av Lofoten. I 1963 ble det derfor bygget fergeleie på Festvåg. Ferga fraktet biler og passasjerer fra Festvåg og "fastlandslofoten"

til Henningsvær.

I 1983 åpnet bruene mellom Festvåg og Henningsvær. Fergeforbindelsen ble lagt ned og fergeleiet ble overflødig.

Etter dette ble Festvåg i all hovedsak et sted man kjører forbi på vei ut til Henningsvær.

DAGENS SITUASJON

I dag eies Festvåg av XXLofoten, et selskap som driver med opplevelsesturisme, i hovedsak rettet mot selskaper som kommer til Lofoten for teambuilding. De tilbyr guidede turer i fjellet, på havet, fisketurer, matworkshops osv. De har knyttet til seg flere guider, både til klatring og kajakkture.

Bygningene i Festvåg bærer i dag preg av manglende vedlikehold. Væreiergården, en en gang staselig bolig fra 1920-tallet med tømmerkjerne og skifertak,

trenger i dag en skikkelig oppussing for å tilbake noe av sin fordums prakt. Malingen flasser av panelet, og på innsiden preges huset av forsøk på modernisering, som i stor grad har begravd alle spor av staselighet.

Sjøbua er ikke pusset opp siden 60-tallet, noe som utsiden bærer preg av. Bua er uisolert, men innredet til oppbevaring av utstyr. Et strøk maling hadde vært kjærkomment.

Bak sjøbua står det en bitteliten, gammel rorbu, som ble sterkt skadet av stormen Berit i 2011.

Det samme skjedde med en av betongbryggene: "Berit" tok med seg hele den ene langveggen og deler av steinbrygga. Siden har den stort sett stått ubrukt. De to andre betongbyggene blir brukt til lager, og er i ok stand, men de er uisolerte og har lite vinduer.

Trekaiene øst på tomta ble også ødelagt i stormen, og er kondemnerbare.

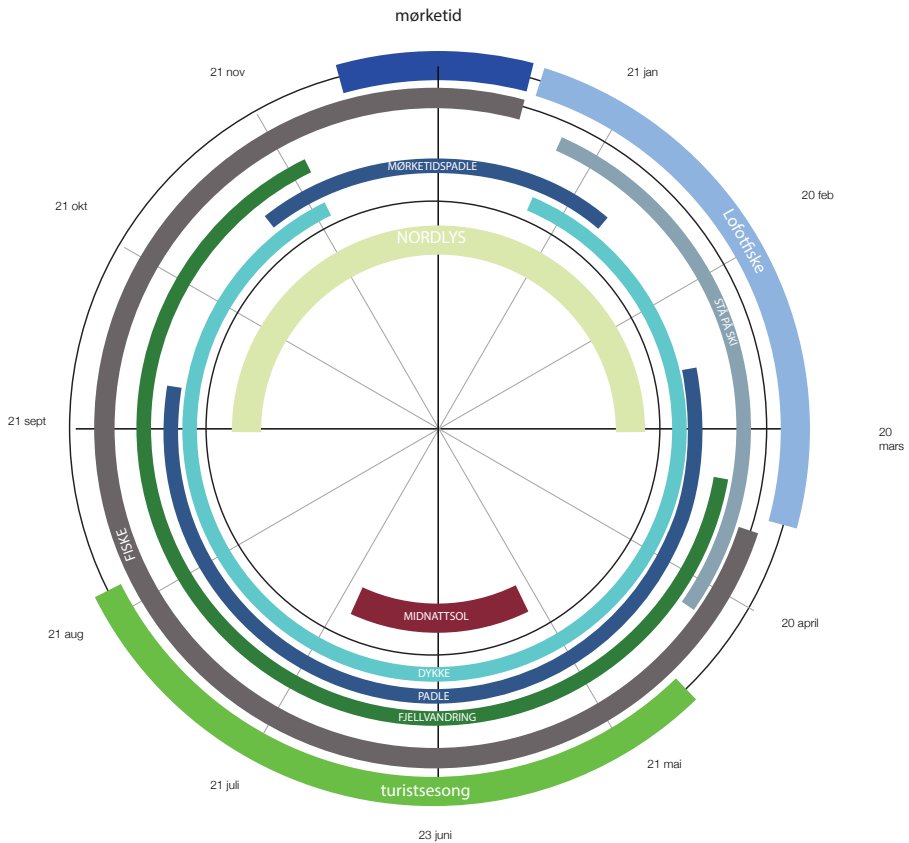

AKTIVITETER

Lofoten opplever et enormt fokus i internasjonal reisepresse. Dette har ført til at antall turister som reiser til Lofoten har økt kraftig de siste årene. Området har, med god grunn, fått stempel på seg som et eldorado for friluftinteresserte. De bratte fjellene som stuper ned i havet muliggjør en rekke aktiviteter. Øygruppa kan by på havpadling, klatring, skikjøring, fiske, tinderangling, fjæretusling og surfing innenfor et lite geografisk område.

Fjellene rundt Festvåg er ikke lengre bare kjent blant norske fjellfolk, men har blitt et yndet mål for klatrere fra hele verden.

På sommerhalvåret lyser midnattssolen opp himmelen hele døgnet, og turistene strømmer til Lofoten for å oppleve den storslåtte naturen og det magiske lyset. Men når mørket faller på og høststormene rumler i horisonten, reiser de aller fleste turistene hjem. Dette gjør det vanskelig å ha en helårsinntekt av turistene.

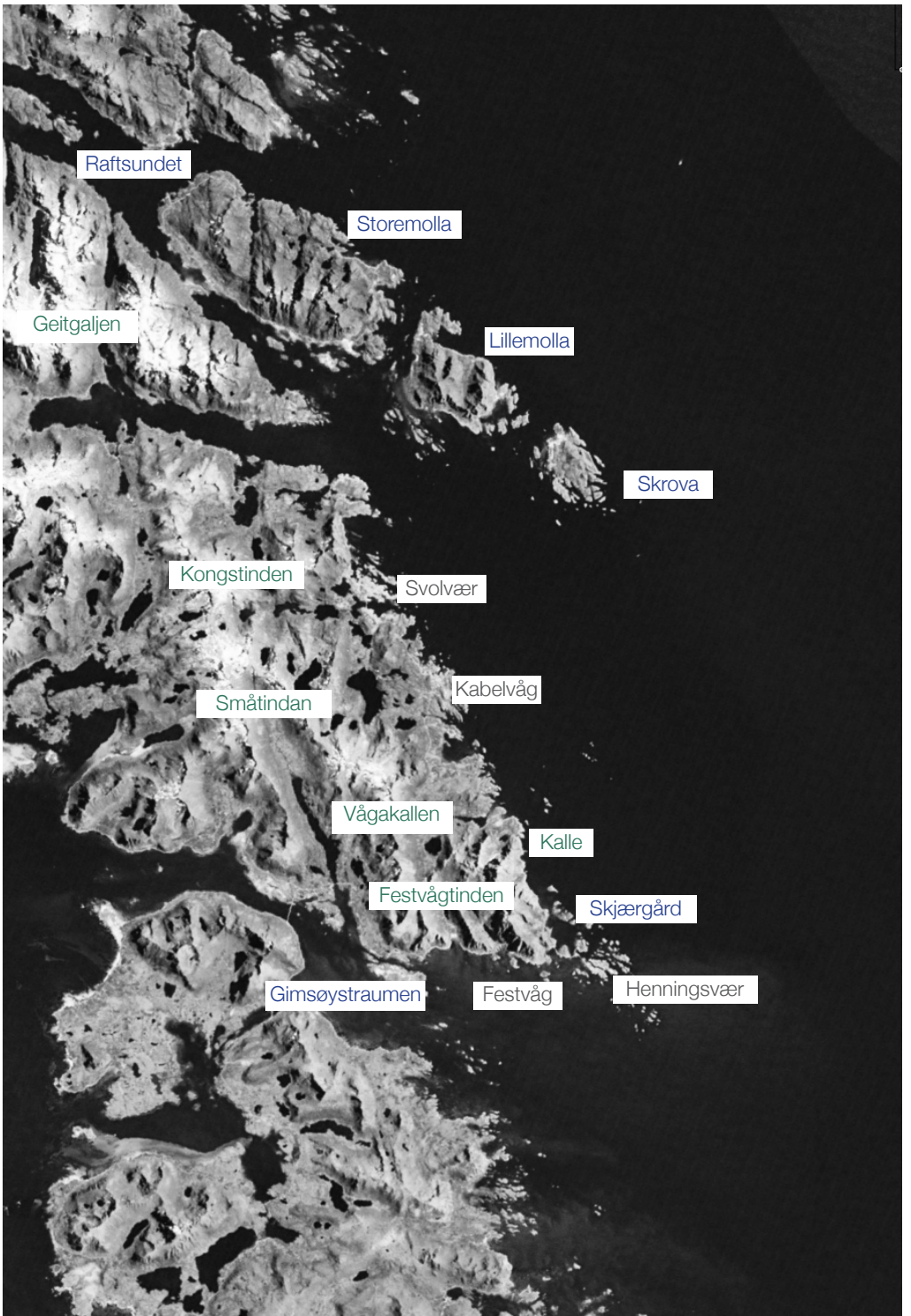

Geir Martin i XXLofoten fortalte at de operer med fire sesonger:

- Fiske&mat foregår under Lofotfisket, der grupper av turister tas med på skreifisket og kan delta på matworkshops etterpå.
- Fra Mai til sankthans driver de med kurs&konferanse, der de tar med seg bedrifter på teambuilding i Lofotnaturen, med aktiviteter som klatring, padling, fjellvandring, fiske osv.
- Ultimo mai til ultimo august:

Turistsesong. Klatrere, padlere, fjellvandrere, vanlige turister, campingturister, fiskere -alle strømmer til Lofoten. Trykket på fasilitetene er høyt: Det er køer på fergene, på campingplassene og opp på de mest populære fjellene. Mengdene i sommersesongen vokser for hvert år.

- Medio August til ultimo september: Kurs og konferanse.

Raftsundet

Storemolla

Geitgaljen

Lillemolla

Skrova

Kongstinden

Svolvær

Småtindan

Kabelvåg

Vågakallen

Kalle

Festvågtinden

Skjærgård

Gimsøystraumen

Festvåg

Henningsvær

Festvåg ligger på mange måter midt i smørøyet. Rett ut fra stuedøra kan man drive med omtrent alle aktiviteter Lofoten har å by på!

I forhold til dette potensialet er Festvåg i dag underutviklet. XXLofoten bruker det mest som lager, oppstartsted og sikkerhet for banken. Det skal lages ny reguleringsplan for området snart, og før dette må de bestemme seg for hvordan Festvåg skal utvikle seg fremover. I tillegg har de denne sommeren fått mye oppmerksomhet i lokalmedia pga sanitærproblemene i området.

Allemannsretten sikrer alle besøkende i Lofoten muligheten til å campe der de vil (på utmark). Denne sommeren hadde de 4000 overnattinger på området som XXLofoten eier. Siden det per i dag ikke finnes noe sanitæranlegg på området, førte dette til problemer med bæsje i fjæra og i skogen.

Prognoser sier at antallet turister som kommer til Lofoten kommer til å øke i årene fremover, og at typen aktiviteter endrer seg

mer og mer fra betrakterturisme til deltagelsesturisme. Antall klatrere, vandrere og padlere vil nok bare øke i årene fremover. XXLofoten ønsker å henge seg med på denne utviklingen, og spille på lag med disse turistene, heller enn å sperre dem ute fra området sitt.

I tillegg til det akutte behovet for et sanitæranlegg, ønsker XXLofoten å tilby sine bedriftskunder et overnattingssted på sine «kurs&konferanse» greier. Dette kan samkjøres med et overnattingssted for turister på sommertid. Kristin Andreassen, som jobber på Festvåg, kunne fortelle at flere av klatrerne hun hadde snakket med, ønsket egentlig å bo innomhus, men at mangelen på tilbud gjorde at de heller teltet.

**Begge
sjåførene
etterforskes**

SIDE 6

**SUKSESS
MED
ROGN-
KJEKS**

SIDE 8

Lofotposten

ONSDAG 30. JULI 2014 • ÅRGANG 118 • NR: 172 • LØSSALG KR. 35

KLATRERNE MANGLER EN Plass Å BÆSJE

**Dopapir
flyter i
fjæra**

Fleire hundre klatrere gjester området ved Festvåg i sommer, uten at sanitære forhold er lagt tilrette for det. - Det er et skår i gløden ved å være her, sier to av dem Lofotposten har møtt.

SIDE 2

Lofotkraft:

**Nybygget begynner
å ta form**

SIDE 6

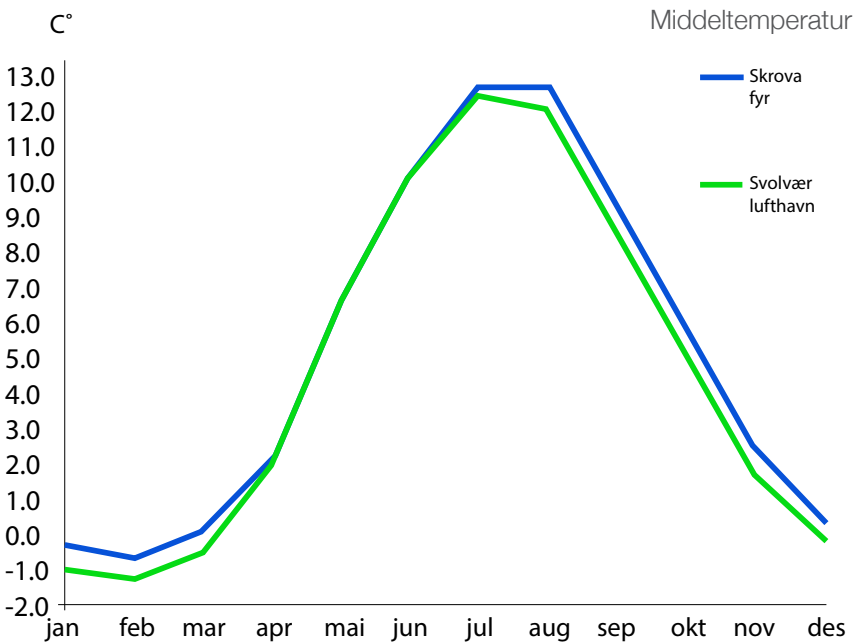

NATUR

VÆR

Været og klimaet i Lofoten er kjent for å være værhardt. Selv om golfstrømmen sørger for et klima som er mildere enn andre områder på samme breddegrad som Alaska og Grønland, ligger øygruppen utsatt til utfra kysten. Vindene som stryker langs norskekysten, går rett inn i vestfjorden og treffer fjellrekka. Dette skaper heftig og uforutsigbart vær. Det kan man også lese ut i fra grafene på de neste sidene.

Dataene er hentet fra eklima.net.no, fra værstasjonene i Svolvær og på Skrova fyr. Henningsvær og Festvåg har ikke egen værstasjon. Mens Svolvær ligger under fjellene, på samme måte som Festvåg, er Skrova en øy litt øst i havet for Festvåg. Dette gir forskjellige resultater i målingene, og jeg skal prøve å finne ut hvilke som ligner mest på Festvåg.

TEMPERATUR OG NEDBØR

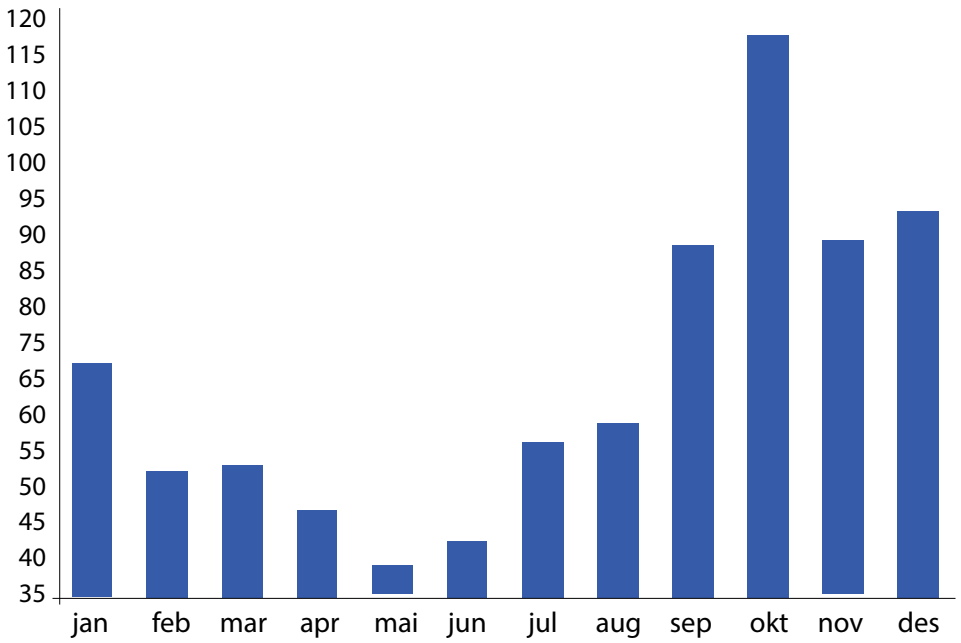
Takket være golfstrømmen er klimaet i Lofoten relativt mildt i forhold til andre steder ved samme breddegrad. På vinteren synker temperaturen sjeldent mye under null grader, men somrene blir heller ikke særlig varme.

I grafen over ser vi at temperaturen i området er ganske lik for de to målestasjonene.

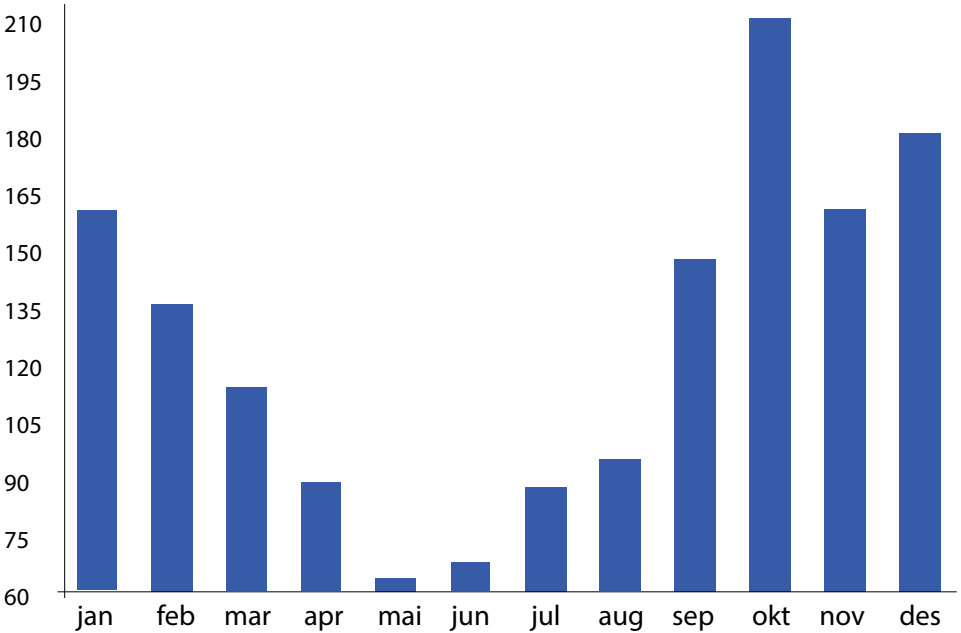
Jeg går derfor ut i fra at temperaturen på Festvåg tilsvarer de målte verdiene.

Mengden nedbør fra de to målestasjonene er derimot svært forskjellig. Skrova er kjent for å være det tørreste stedet i Lofoten, fordi det ligger ut i havet, et stykke ut fra fjellene, og unngår derfor skyene og nedbøren som samler seg ved Lofotfjellene. Svolvær har til tider mer enn 50% mer nedbør enn Skrova. Festvåg befinner seg lenger ut i havet enn Svolvær, men ligger likevel tett opp under fjellmassivene. Inntil videre antar jeg derfor at nedbørsmengden ligner mest på den i Svolvær.

Nedbørgjennomsnitt Skrova for

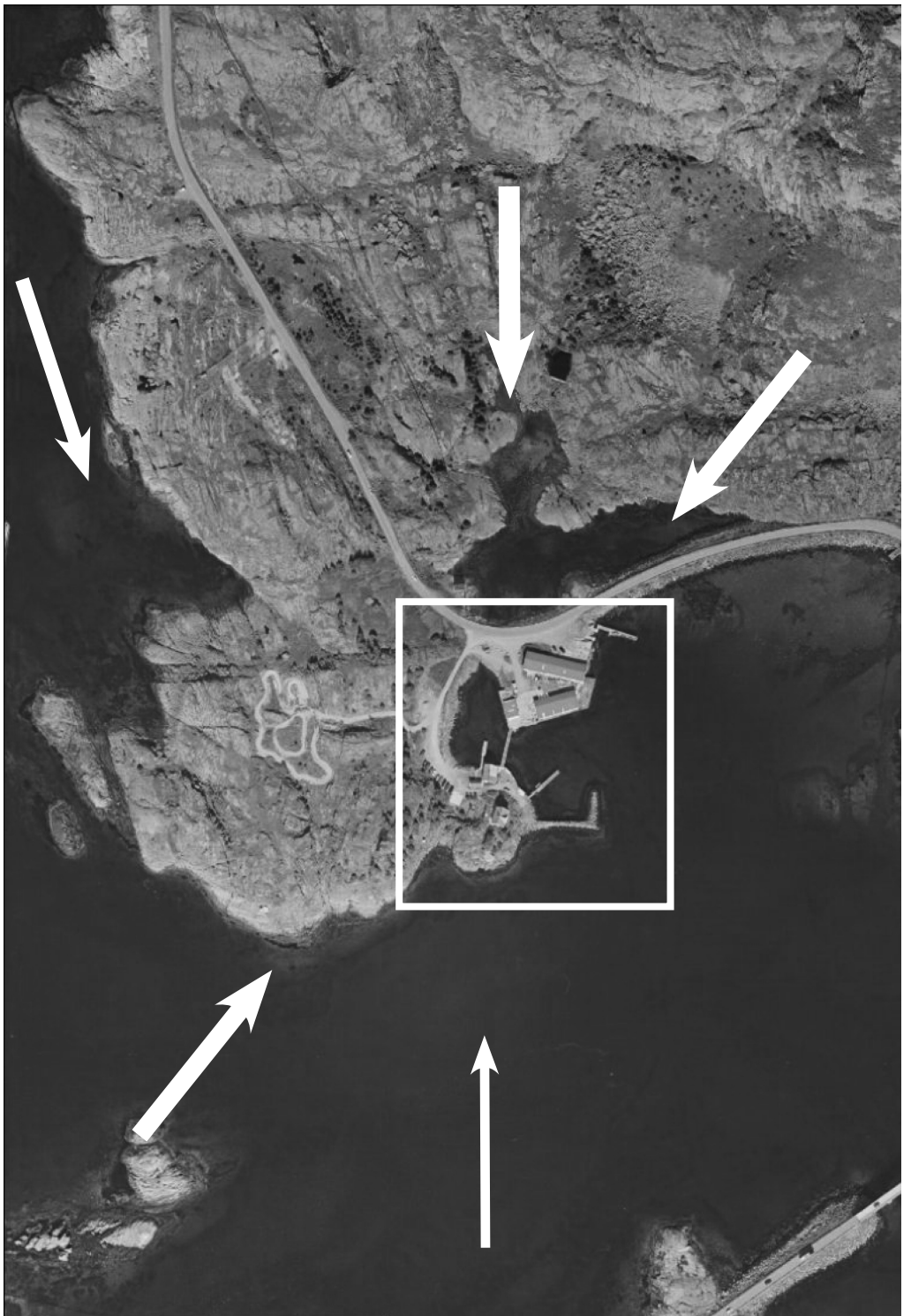
Nedbørgjennomsnitt Svolvær

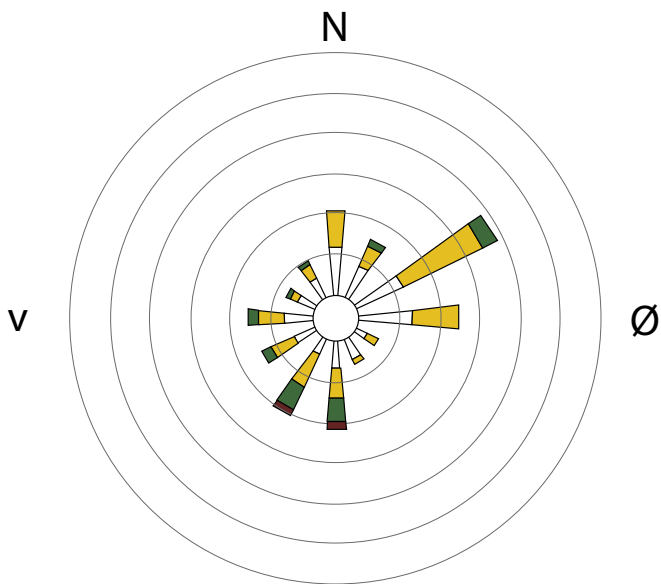

VIND

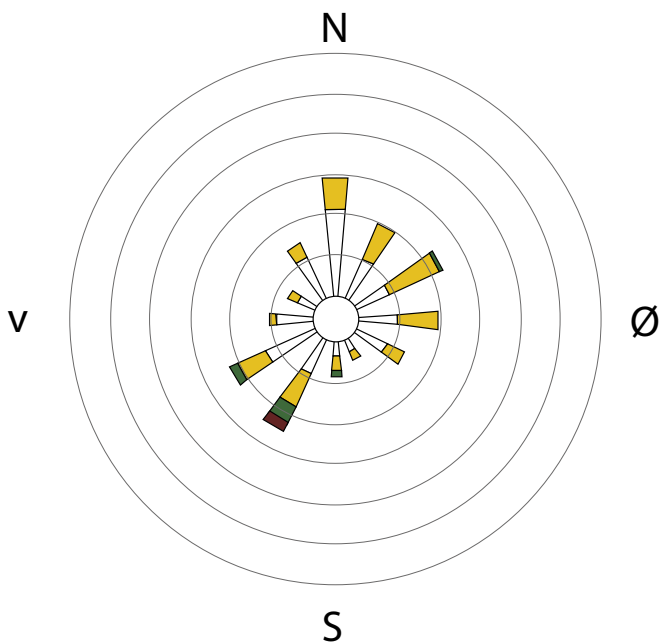
Festvåg ligger med fjell i nord og nordøst. Dette skaper kraftige fallvinder fra nord- nordøst. Vinden fra nordvest som kommer gjennom Gimsøystrømmen kan av og til passere dem greit, men om den dreier noen få grader, treffer den Festvåg. «Da kan det føles som det blåser nordavind fra alle kanter!»

De fremherskende vindretningene stemmer ellers godt med det man ser på vindrosene, men Martin forklarte at Festvåg ofte var skjermet for vinden fra sør-vest som rir resten av regionen. Dette er takket være holmene og skjærene rundt Henningsvær. Det er kun når vindstyrken blir kraftig nok, som i stiv kuling, at vinden fra sør-vest virkelig treffer Festvåg.

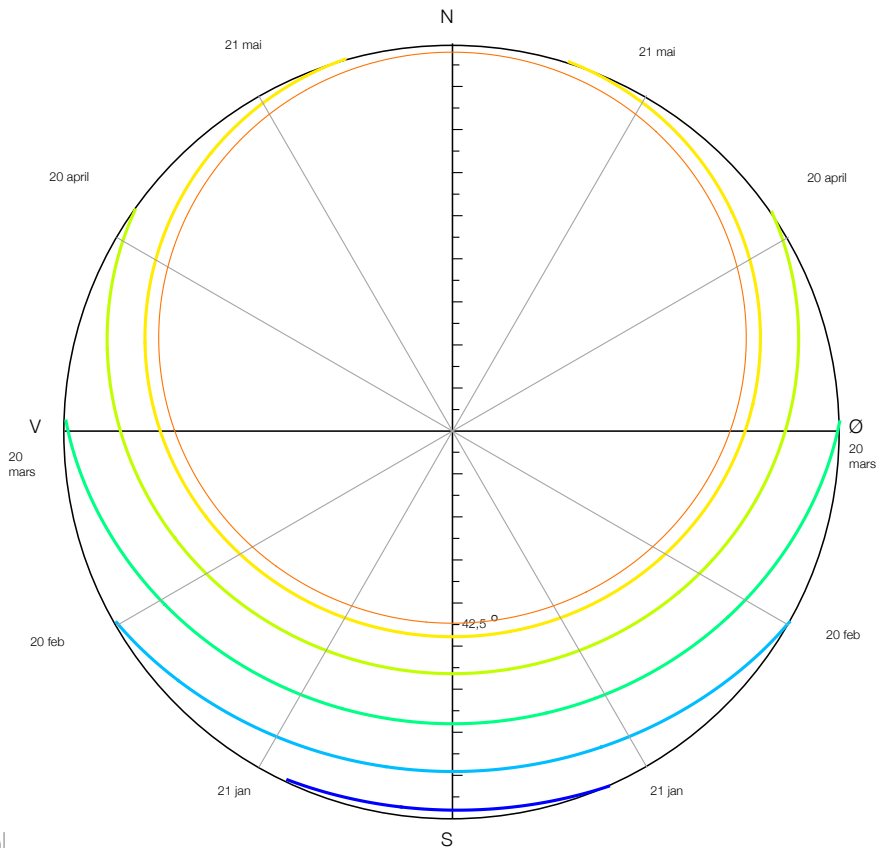

S
 Frekvensfordelig av vind, Skrova fyr

S
 Frekvensfordelig av vind, Svolvær

SOL

Lofoten ligger nord for polarsirkelen og har derfor midnattssol om sommeren, og mørketid i et tilsvarende langt tidsrom om vinteren. På grunn av skumringseffekten er det heldigvis ikke mørkt 24 timer av døgnet i vintemånedene, på samme måte som det blir lyst ei stund før soloppgang.

Midnattssol oppstår når sola beveger seg lavt over eller like under horisonten i mange timer

om sommernettene. På grunn av den lave vinkelen sola har i forhold til atmosfæren, kan dette gi et utrolig fargespill.

I Lofoten har en midnattssol i følgende periode:

Midnattssol øvre rand:

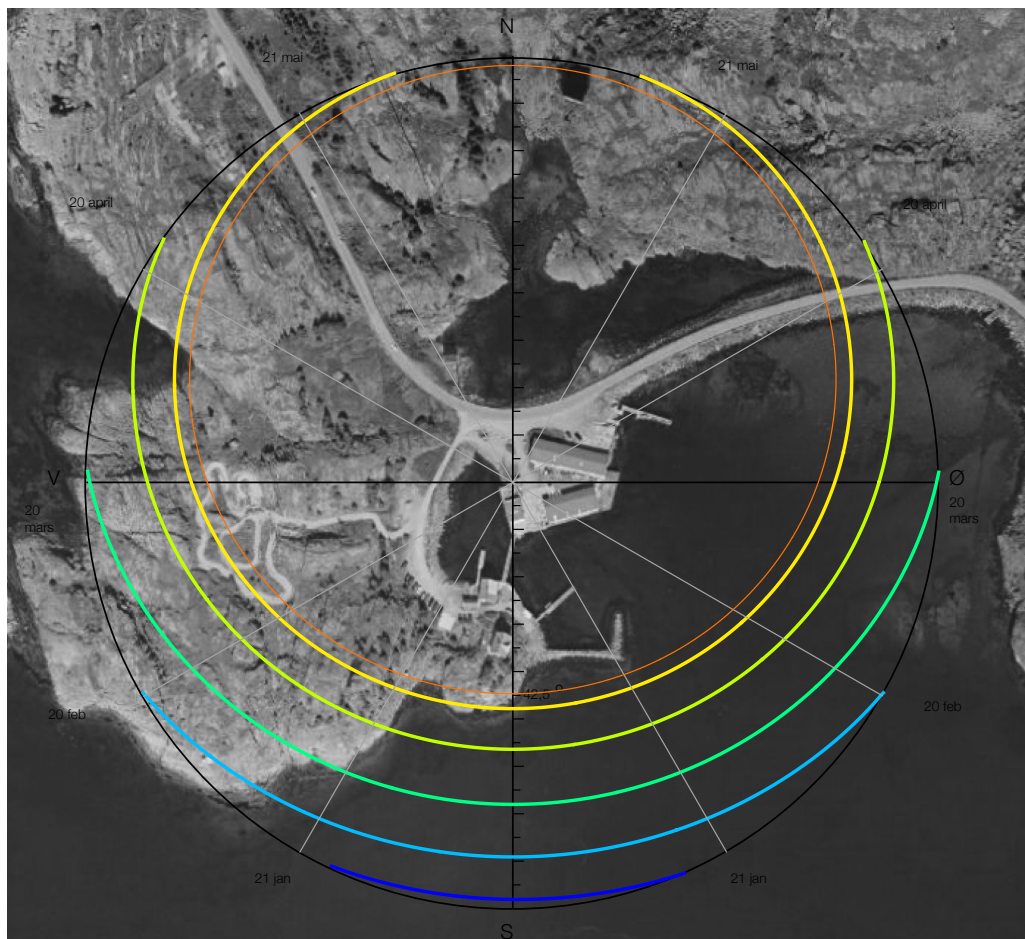
Første gang 25. mai

Siste gang 18. juli

Hele midnattssola:

Første gang 28. mai

Siste gang 14. juli

I følge Geir Martin, daglig leder i XXLofoten, kan man se midnattssolen fra haugen bak væreiergården og på Festvågneset.

særlig mot nord, og oppe på haugen på Festvågneset er man skjermet fra lyset ifra Henningsvær.

Hvis man ønsker å se nordlyset og en klar stjernehimmel, er det gode forhold for det på Festvåg. Det er svært lite lysforurensning,

HAV

3,2 m forskjell på flo og fjære.
Normalflo går ca halveis opp på muren, og springfloen er max 5 m over NN1954.

Under stormen Berit i 2011 var det springflo, det ble målt rekordhøye vannstander over hele Nordland. Da sto vannet helt opp under gulvet på Sjøbua (kote

3), og det ble store ødeleggelser på kaia og det ene betonghuset.

Inne i Festvågbukta er det i all hovedsak sandbunn, med enkelte steinete områder, og fjell langs med land. Dybden varierer mellom 4 og 8 meter, og selv ikke på springfjære ligger bukta tørr.

